

Uddannelse som talentvejleder

– et efteruddannelsesstilbud hos ScienceTalenter

Vi skal sikre en bedre grundskole, der giver alle børn mulighed for at lære så meget som muligt og få et højere fagligt udbytte af undervisningen. Dette gælder også de talentfulde elever.

Talentindsatsen starter i skolen, hvor de første sten bliver lagt i den unges lange vej gennem uddannelsessystemet. Det er derfor vigtigt, at kommunerne i dialog med skoleledelsen formulerer en strategi for gennemførelsen af talentundervisning på alle deres grundskoler.

Skoleledelsen har imidlertid behov for vejledere og andre resourcepersoner, når der skal udarbejdes og implementeres en talentstrategi ude på den enkelte skole, ligesom lærerne har brug for en synlig ledelse og pædagogisk vejledning, når de skal føre talentstrategien ud i livet. Der er derfor behov for at uddanne talentvejledere, der dels kan samarbejde med ledelsen om at udarbejde indhold og mål i en talentstrategi, og som dels kan vejlede lærere om gennemførelsen af talentundervisningen.

ScienceTalenter har udarbejdet et pilotprojekt på en talentvejlederuddannelse for grundskolelærere og har igangsat det første pilotprojekt i efteråret 2012.

Talentvejlederuddannelsen

Baggrund: Ledelsens betydning for en effektiv talentindsats

En skoles ledelse er afgørende for, at der skabes de bedst mulige rammer for talentindsatsen.

Skoleledelsens deltagelse i og fremme af lærernes læring og udvikling samt planlægning, koordinering og evaluering af undervisningen har en effekt på elevernes udbytte af undervisningen (Skolens Rejsehold, 2010:40).

Lærerne ønsker pædagogisk vejledning og en klar og tydelig ledelse, der udstikker klare mål for skolens arbejde. Det fremgår

imidlertid af en rapport, som NIRAS har udarbejdet til brug for regeringens talentrapport fra april 2011, at kun 12 procent af skolelederne har indarbejdet mål for at støtte de stærke elever i deres skoles målsætning (NIRAS, 201:50)

Der er derfor behov for, at talentarbejdet gøres synligt og forpligtende. Dette vil i høj grad kunne understøttes ved, at der uddannes talentvejledere, der kan hjælpe med at udarbejde en talentstrategi på hver enkelt skole, der skaber fælles rammer og retning for talentarbejdet. Talentvejlederne skal også fungere som pædagogiske og faglige mentorer for de øvrige lærere.

Talentvejledere

Til at understøtte ledelsens opgave og lærernes arbejde med at fremme talentarbejdet på den enkelte skole er der behov for en konkret didaktisk og organisatorisk sparring. Talentarbejdsgruppen anbefaler derfor i talentrapporten, at der ses på muligheden for at udvikle og etablere talentvejledere, som det kendes fra for eksempel læsevejlederindsatsen.

Talentvejlederne skal understøtte den fagdidaktiske og almendidaktiske udvikling på de enkelte skoler i forhold til de dygtigste elever.

EVA konkluderede i 2009, at skolelederne anvender ressourcepersonernes viden meget aktivt i den pædagogiske ledelse, og at ressourcepersoner som læsevejleder, naturfagsvejledere m.v. styrker undervisningen.

Uddannelsen som talentvejleder vil yderligere synliggøre karriere- og specialiseringsveje for skolens lærere, hvilket er et afgørende forhold for at fastholde og udvikle talenterne blandt lærerne og dermed hæve professionens attraktivitet.

Det er tanken, at talentvejlederen skal indgå i tæt samarbejde med kommunen, og kunne fungere som tovholder for talentarbejdet på kommunens skoler, hvis kommunen ikke selv har ansat en talentkonsulent til dette arbejde, og ellers bidrage med viden og indsigt til styrkelse af kommunens talentindsats.

ScienceTalenter pilotprojekt til en talentvejlederuddannelse

Da der ikke er megen forskning på det talent-didaktiske område i Danmark, vil pilotuddannelse dels tjene som uddannelse af de første 30 talentvejledere dels være en mulighed for at opsamle erfaringer på området og få afprøvet handleplaner og strategier på talentområdet på udvalgte skoler.

Pilotprojekt:

1. Talentlærer - 2. Talentkoordinator - 3. Talentvejleder

ScienceTalenter har udviklet et modulopbygget pilotprojekt, der ender med at blive en uddannelse for talentvejledere. Erfaringerne fra gennemførelsen af 1. modul, herunder evalueringen og feed back fra lærere og skoleledere, nyttiggøres til at foretage en nærmere justering og fastlæggelse af indholdet af 2. og 3. modul.

ScienceTalenter udbyder 1. modul for 30 lærere og naturfagskoordinatorer – ideelt set 15 skoler, som hver stiller med to lærere. Vi tilstræber en geografisk spredning af skoler og elevgrundlag for at sikre, at også skoler hvor forældreopbakningen ikke er så stor, kan deltage i pilotprojektet. Det er også vigtigt at flere fagområder er repræsenteret, men da der pt. er ikke megen dansk erfaring på talentområdet, vil i de første to årgange koncentrere os om fagene matematik, engelsk og naturfagene. Inden for disse tre områder kan vi drage nytte af allerede gennemførte undervisningsforløb for talenter og højt begavede børn og erfaringerne herfra. De 30 lærere søges udvalgt, så mindst 10 underviser i engelsk, mindst 10 underviser i matematik og mindst 10 underviser i et eller flere naturfag.

1. modul

På det første modul inviteres 30 skolelærere, der arbejder med talentudvikling eller på anden måde er interesseret i området – måske har de erfaring som naturfagsvejledere eller læsevejledere – på et indledende kursus i talentundervisning på ScienceTa-

lenter. Her bliver de indført i den generelle viden og baggrund for talentindsatsen, samt konkrete erfaringer med spotning af talenter / højt begavede børn og talentundervisning kombineret med praktiske forløb om tilrettelæggelse af talentforløb, som sætter dem i stand til at vende tilbage til deres respektive skoler, og forestå en kvalificeret undervisning af talenterne.

En del af det første modul har fokus på hands-on undervisning af talenterne i matematik, engelsk og naturfag. Det vil være en fordel, at hver skole stiller med mindst to lærere samt at ledelsen forpligtes til at deltage en enkelt dag i forløbet, for at sikre tilstrækkelig forankring af talentindsatsen på skolen.

Det første modul strækker sig over i alt 10 dage i løbet af et skoleår på Videncentret i Sorø og indeholder hjemmeopgaver, idet lærerne efter ophold hos ScienceTalenter skal hjem på skolen og afprøve de nye værktøjer, de har lært. Derefter skal de formidle erfaringerne herfra for de øvrige kursister på ScienceTalenter på en anden del af modulet, hvor også lederne inviteres med en af dagene for at give lærerne mulighed for at demonstrere deres ny erhvervede kompetence overfor ledelsen, skabe fællesskab mellem lærer og ledelse om talentprojektet, og sikre ledelsens opbakning til talentindsatsens organisering hjemme på skolen.

På de to sidste dage af modulet skal lærerne udveksle erfaringer fra det organisatoriske arbejde med talentindsatsen på deres skoler, som blev aftalt mellem ledere og lærere på den foregående del af modulet, herunder udvikling af handleplaner og strategier. Disse to dage tænkes afholdt i samarbejde med et University College.

Første modul kan gennemføres som en selvstændig efteruddannelse eller kan følges op af modul 2 og modul 3.

2. modul

På det andet modul, der afholdes første gang i efteråret 2014 skal deltagerne indføres mere generelt i talentpleje, herunder didaktiske teknikker som beriget og akkumuleret undervisningsdifferentiering m.fl., viden om forskellige typer talenter og begavelse samt den eksisterende danske og udenlandske forskning på området. Modulet fokuserer på at bibringe kursisterne en me-

re omfattende og detaljeret viden om talenter og talentdidaktik, som gør dem i stand til at arbejde mere kvalificeret med talentplejen.

Modulet strækker sig over 5 dage og afsluttes med en teoretisk opgave på 8 – 10 sider.

3. modul

På det tredje modul, som afholdes første gang i foråret 2014 skal deltagerne uddannes som egentlige talentvejledere. Her skal de indføres i teorier om organisationssammensætning og netværksdannelser, og klædes på til at kunne sparre og samarbejde med ledelsen om udarbejdelse af en talentstrategi for skolen, som fastlægger rammerne for organiseringen, indholdet og målene for de professionelles pædagogiske og faglige arbejde med talenterne. De skal indføres i en større viden om kommunerne og får som opgave at holde oplæg for relevante kommunalfolk i kommunen om talentindsatsen. De skal endvidere uddannes til at være (talent-)vejledere for andre lærere.

Modulet strækker sig over 5 dage og afsluttes med en praksisnær opgave på egen institution.

For yderligere info om efteruddannelsen som talentvejleder:

Uffe Sveegaard/projektkoordinator

Mail: uffe@sciencetalenter.dk

eller

Hanne Hautop /talentchef

Mail: chef@sciencetalenter.dk